

Romeo a Julie u Bezručů podle Anny Petrželkové

Skupinka důchodců sleduje v televizi koncert dechovky se zpěvákem Josefem Zímou. Mezi nimi i hlavy dvou znepřátelených rodů, Montek a Kapulet.

Mladý Montek Romeo se na scénu vypotácí z nonstop baru, zmožen alkoholem, Julie kouří cigaretu ve svém dětském pokojíčku, chůva ztělesněná Norbertem Lichým a vévoda, kterého hraje Sylvie Krupanská, coby uklízečka s kbelíkem a hadrem v ruce, završují netradiční rámeček slavné Shakespearovy tragédie, jak ji ze svého úhlu pohledu vidí mladá režisérka Anna Petrželková.

Jenže každý, kdo po první polovině představení v ostravském Divadle Petra Bezruče odchází znechucen totální destrukcí romantiky slavného mileneckého příběhu, a takoví se být v ojedinělých případech asi najdou při každé repríze této slavné hry, dělají velkou chybu. Druhá polovina inscenace totiž přináší důkaz síly Shakespearova textu.

A i kdyby byl přístup režisérky záměrně pouze šokující a provokující (což zcela jistě není), nakonec se vše dostává do starých známých a hluboko vyjetých kolejí: síla příběhu lásky a smrti veronských milenců opět září nad světem plným zášti a nepřátelství se stejnou silou jako před staletími. Ano, dnešní Romeové a dnešní Julie žijí v barech ve Stodolní ulici, kouří „marjánku“ a odmítají svět svých rodičů.

To ovšem neznamená, že v hloubi svých duší nejsou nadáni potřebou lásky a schopností milovat jako jejich slavné Shakespearovy předobrazy. Autorka scény Lucie Labajová postavila na jeviště stavebnici skříní, zasunovacích dveří a otevírajících se obřích zásuvek, a do nitra jedné ze skříní umístila v pozadí obraz sídliště.

Síla tohoto scénografického řešení se projeví v okamžiku, kde se zásuvky vysunují a zasunují jedna po druhé samy od sebe jako hladová tlama murény, jako otevírající se čekající hroby.

Pavla Gajdošíková v roli Julie akcentuje zmatek v duši dívky proměňující se v milující ženu naprosto srozumitelně a Michal Sedláček, coby Romeo, věrohodně miluje se skutečným nasazením života, mezi výrazné herecké výkony je nutné zařadit i práci Tomáše Dastlíka v roli Merkucia.

Bezručí opět nezklamali: o jejich nejnovější inscenaci Romeo a Julie se jistě povedou vášnivé debaty mezi laiky i odborníky, budou zde zastánci i odpůrci, ale ani jedni, ani druzí na režijní práci Anny Petrželkové v tomto případě určitě ještě dlouhá léta nezapomenou, což zrovna není špatné zjištění.

Autor: (lvs) / 30.3.2011 19:00 /

http://moravskoslezsky.denik.cz/kultura_region/divadlo_romeo_julie_bezruc20110330.html

Juliina chůva má chlupatá prsa

Mladé režisérky by se napřed měly povinně zamilovat a teprve pak to zkoušet na Romea

Režirovat nejznámější Shakespearovu tragédii není pro tvůrce hledající na začátku umělecké cesty vlastní rukopis nijak povzbudivé. Zavazující jsou rány osudu rozsévajícího smrt - od Mercuzia až po Montekovou. Jak to všechno vyslovit jinak? Odpověď hledala Anna Petrželková v ostravském Divadle Petra Bezruče. Jenomže na druhé straně jsou diváci, u Bezruče převážně mladí. Vidí dychtivost veronských milenců poprvé, slušelo by se tedy, ať už je touha po originalitě sebelákavější, ponechat tragédii zhruba Williamovo uspořádání. Aby třeba zůstalo místo i na slzičky z nespravedlnosti umřít tak brzy a zbytečně.

Gajdošíková je Julie Někdy vystřelí nezkušenost ve spolupráci s ambicemi šípy hodně mimo terč. Připomenu zlínské milence, kde vraždy v soubojích a sebevraždy z bezvýchodnosti touhy jít životem spolu končily strčením hlavy do kbelíku s vodou. Od propíchnutí Tybalta veselí v sále, od Parise školní publikum odpočítávalo vteřiny kebulí v kýblu. Petrželková nezašla tak daleko. Veronskou renesanci, neboť do ní se příběh většinou klade, i když je mnohem starší, přemístila do sektorového nábytku Universal v paneláku. Jeho šuplata a skříně proměnila v obýváky a ložnice. V Juliině nechybí ani pubertální žvýkačky nalepené na dveřích... Kapuleti na plese hrají popík, Tybalt kazí eskamotérské číslo, Montekové jsou přídrzlí rockeři, Julie je Zuzanou Lapčíkovou u cimbálu. Její příbuzní a ctitelé si dávají do držky pěťmi. Proč ne, nápady jsou to opravdu povedené, akceptovatelné. Jenom ale do chvíle, kdy zcela pohltní verše znamenitého překladu Jiřího Joska. Režisérka pečlivě dbala, aby především ti dva nejzamilovanější recitovali blankwers civilně, skoro jako poezii všedního dne blahé paměti. S talentem a rozdychtěnou cílevědomostí mít Romea v náručí to na jevišti zvládla na jedničku Pavla Gajdošíková, zatím asi nejlepší česká Julie jedenadvacátého století. Její Montek v podání Michala Sedláčka ji v hereckém projevu hned tak nedohoní.

Bertík hraje Chůvu Sranda končí někde tam, kde roli vévody svěřila režisérka Sylvii Krupanské. Proč ne? Když čeští političtí mačové už zase nepouštějí ženské do vlády, proč by to nemělo jít po Bártových veverkách aspoň ve Veroně?! Jenomže ne dost na této přijatelné změně. Norbert Lichý, ostravská Thálie a herecký génius, hraje Chůvu. Což o to, dobře i s harmonikou, ale je to jako s těmi kbelíky. Člověk přímo cítí, jaká ta nebohá ženština má chlupatá prsa! A mužatkovský knírek si musí holit častěji než sportovkyně za časů reálného socialismu. Příběh veronských milenců je zase jednou trochu v kýblu. To je tak, když se na Romea domluví kvarteto bab, a na chlapa kromě Julie zbude jen notová osnova.

Autor: Jiří P. Kříž / Deník Právo

Romeo a Julie, ti věční spratci

Kníže je domovnice, chůva chlap a všichni jsou v paneláku, ale jinak je vše při starém - mladí milenci, velká láska a teatrální sebevražda. Romeo a Julie v Ostravě.

Není v divadelním světě obehnanějšího tématu, než je tragický příběh milenců z Verony. Přesto se k nim stále vracíme (nebo se oni vracejí k nám?), znovu s nimi prožíváme vášnivé vzplanutí, nepřející rodiče a další překážky, znovu se pobavíme špilci Romeových kumpánů... ale necháme se zas a znovu dojmout? Tuhle otázku si v ostravském divadle Petra Bezruče položila režisérka Anna Petrželková a vrhla se do Shakespearova dramatu s vervou a množstvím originálních nápadů – a bez zbytečné piety.

Často zapomínáme, že rozdělení na komedie a tragédie původně nenaznačovalo pochmurnou nebo naopak veselou náladu daného kusu, ale týkalo se výhradně závěru: tedy má-li příběh šťastné vyústění čili nic. Tak máme početné středověké a barokní komedie o ukřižování a vzkříšení Ježíše Krista, ale třeba i tragédii jménem Romeo a Julie, která se valnou většinu času nese v rozpustilém duchu a je prošpikována četnými vysloveně komických dialogy a slovními hříčkami. O ty se stará jak větroplach Romeo, tak jeho přátelé, zejména hbitý žertěř Merkurzio. Ale ani Julie nezůstává pozadu, přestřelky mezi ní a jejím vyvoleným jsou sice láskyplné, ale zároveň i pěkně ostré. Pro sladkobolnost tu není místo. Ačkoli je Julii teprve čtrnáct, zdá se být světem pěkně protřelá: to ostatně platí i o Romeovi. Zřejmě už Shakespeara věděl, jak to s těmi teenagery je (a nadávat na dnešní úpadek mravů se ve světle čtyři sta let staré divadelní hry jeví jako přinejmenším zpozdilé). Mimořádně živému vyznění klasického textu výrazně pomáhá vynikající český překlad Jiřího Joska, kterého si chvályhodně vybrali i v Divadle Petra Bezruče.

Petrželková ve své inscenaci projevuje smysl pro detail, nadsázku a efektní humor. Scéna (Lucie Labajová) je poskládaná jako ne zcela vzhledný panelový obývací: variabilní nábytková stěna umožňuje jednotlivým postavám skrývat se ve skříních a šuplících, které příležitostně mohou sloužit i jako další místnosti nebo průchody; zřejmě nejefektivnější nápad je vypadávaní ovíněných postav dveřmi, za nimiž se ve skříní skví neonový nápis „non-stop“.

Montekovi a Kapuletovi jsou právě sousedi ze sídliště. Zjev obou matek připomíná Helenu Fibingerovou zamlada, oba pánové zas hned několik chlapů v chalupě nebo jiné Chalupáře. Ostatně když hra začíná, dívají se v televizi na Josefa Zímu. Klaunská epizoda malých naschválů jako by spor dvou rodů bagatelizovala, ale jen co přijde kníže – domovnice, je jasno, že je zle. Partička Romea, Merkurzia a Benvolia má rockovou kapelu (se zkušebnou – jak jinak- ve skříní, obložené tlumícími platy od vajec), ale hudbě holduje i Chůva a oba rodiče Montekovi. Jednou z vrcholných scén je tak ples, kde se mají Romeo a Julie seznámit; zde má podobu panelákového večírku, kde muziku tvrdí hostitelská rodinka ve složení táta - tuba, máma – trubka a chůva – foukací harmonika. Střídají se s kapelou mladých vyvrhelů: a když se dospěje až k pověstnému rannímu ochraptění, již vespolek se zpívají odrhovačky. Hudba má vůbec výraznou roli v celé inscenaci, a to nejen v přímé jevištní akci. Invenční soundtrack (Mario Buzzi) se pohybuje v pestré škále od večerníčkovského kolovrátku po dekadentní salonní jazz.

Když dojde na lásku a především na závěrečnou tragédii, jdou žerty stranou a pohříchu se trochu zvolňuje tempo. Petrželková má vůči svým postavám odstup: u Romea a Julie zdůrazňuje především pubertální vzdorovitost, s níž na každou překážku reagují voláním po smrti – a sebevraždu nakonec, jak známo, zcela zbytečně uskuteční. Hořce ironický závěr pak patří jejich rodičům. Výsledkem je živé, pulzující a notně zábavné divadlo, které vedle razantního uchopení pozoruhodného textu v precizním překladu stojí

samozřejmě na hereckých výkonech. Nedávní absolventi konzervatoře Michal Sedláček a Pavla Gajdošíková jsou patřičně půvabní i patřičně klackovití, Norbert Lichý jako Chůva dostatečně mateřský i pohotový, na malé ploše jsou precizní Tereza Vilišová a Jan Vápeník jako rodiče Kapuletovi. Je s potěšitelné zas jednou vidět suverénní divadlo, které netápe, ale přesně ví, co a jak chce říct.

Autor: Vojtěch Varyš / Týden /13/2011